

ЖУРМЫН ТӨСӨЛД САНАЛАА ӨГНӨ ҮҮ.

“МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ, УДИРДАХ АЖИЛТНЫ МЭРГЭЖИЛ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ЖУРАМ”-ЫН төсөлд саналаа ирүүлнэ үү.

Хугацаа: 2025.10.28-11.07

Саналыг байгууллагын dornod@moes.edu.mn мэйл хаягаар хүлээн авч, нэгтгэн хүргүүлнэ.

**МОНГОЛ УЛСЫН
БОЛОВСРОЛЫН ЯАМ**
Засгийн газрын III байр, Бага тойруу 44,
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14200
Утас: 26 22 27, Факс: (976-51) 26 37 27,
Цахим шуудан: letter@moes.gov.mn,
Цахим хуудас: www.moe.gov.mn

2025.10.28 № 05/5030
танай _____ -ны № _____ -т

Журмын төсөлд санал ирүүлэх
тухай

Боловсролын ерөнхий хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.2-т заасны дагуу Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх журмын төслийг боловсруулан хүргүүлж байна.

Журмын төсөлтэй танилцан холбогдох саналаа 2025 оны 11 дүгээр сарын 07-ны өдрийн дотор албан бичгээр болон Urantsetseg@moe.gov.mn хаягаар ирүүлнэ үү.

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН
БОЛОВСРОЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА
НАРТ

Р.Оюунтуяа
Х/рзо

МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН
БОЛОВСРОЛЫН ГАЗРЫН
ДАРГА *Н.НАРАНГЭРЭЛ*

4743333 97651 334674531

Эх сурвалж:

Дорнод аймгийн Боловсролын газар

Захиргаа, удирдлагын хэлтэс, 304 тоот

Боловсролын хяналтын улсын байцаагч Р.Оюунтуяа

Емэйл: oyuuntuuya68is@moes.edu.mn Утас: 99588111

Журам батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Боловсролын ерөнхий хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх журмыг баталсугай.
2. Журмын хэрэгжилтийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Боловсролын ерөнхий газар (Т.Ням-Очир), аймаг, нийслэлийн боловсролын газрын дарга нарт тус тус үүрэг болгосугай.
3. Багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад улсын төсвөөс санхүүжүүлэх зардлыг жил бүрийн төсөвт тусган, батлагдсан төсөвтөө багтаан санхүүжүүлэх арга хэмжээ авахыг Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар (С.Должинсүрэн), хувьсах зардлыг санхүүжүүлэх зааварт үндэслэн төсвийн хуваарилалтыг цаг тухай бүрт хийж, гүйцэтгэл гаргах боломжоор ханган хяналт тавьж ажиллахыг Боловсролын ерөнхий газар (Т.Ням-Очир), аймаг, нийслэлийн боловсролын газрын дарга нарт тус тус даалгасугай.
4. Журмын хэрэгжилтэд 2 жил тутам хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж ажиллахыг Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар (Л.Төгсбаяр)-т даалгасугай.

САЙД

П.НАРАНБАЯР

**МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН
БАГШ, УДИРДАХ АЖИЛТНЫ МЭРГЭЖИЛ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ЖУРАМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэ журмаар мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллага (цаашид "МБТБСБ" гэх)-ын багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулна.

1.2. Багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх сургалт (цаашид "мэргэжил дээшлүүлэх сургалт" гэх) нь мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын хөгжлийн чиг хандлагад нийцсэн, багшийн мэргэжлийн хөгжлийн хэрэгцээ, чадамжийн стандартад суурилсан, тэгш хүртээмжтэй, сонголттой, уян хатан, талуудын хамтын оролцоо, хариуцлага, түншлэлд тулгуурласан, үр ашигтай байна.

1.3. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалт нь мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх, суралцагчийн хөгжлийг дэмжихэд багш, удирдах ажилтанд шаардагдах мэдлэг, үр чадварыг хөгжүүлэхэд чиглэнэ.

1.4. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад МБТБСБ-ын багш (цаашид "багш" гэх), захирал, сургалтын менежер (цаашид "удирдах ажилтан" гэх) хамрагдана.

**Хоёр. Багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх
сургалтын зохион байгуулалт**

2.1. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтыг орон нутгийн болон үндэсний түвшинд зохион байгуулна.

2.2. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалт нь үндсэн сургалт, төрөлжсөн сургалт гэсэн 2 төрөлтэй байна.

2.3. Үндсэн сургалт нь мэргэжлийн болон техникийн боловсролын олон улсын чиг хандлага, багш, удирдах ажилтны чадамжийн стандарт, мэргэжлийн болон ерөнхий эрдмийн багшийн ажил, мэргэжлийн стандарт, шаардлагад нийцсэн байна.

2.4. Багш 5 жил тутамд багшийн мэргэжлийн стандартын түвшинд нийцсэн үндсэн сургалтад нийт 4 хүртэлх удаа, удирдах ажилтан нь мэргэжлийн түвшин ахиулах үндсэн сургалтад тухайн албан тушаалд томилогдон ажилласан 2 дахь жилээс эхлэн 5 жил тутамд нийт 3 хүртэлх удаа тус тус хамрагдана.

2.5. Үндсэн сургалт нь мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын хөтөлбөрийн сургалтын арга зүй, нийгмийн түншлэл, ялгаатай суралцахуй, сургалтад технологи, хэрэглэгдэхүүн ашиглах, явцын болон үр дүнгийн үнэлгээ, дүн шинжилгээ хийх, удирдлага манлайллын үр чадварыг дээшлүүлэх хүрээнд шатлан гүнзгийрсэн агуулгатай байна.

2.5.1. Журмын 2.5-д заасан сургалтыг үндэсний болон орон нутгийн түвшинд зохион байгуулах бөгөөд бүх багш, удирдах ажилтан аль нэг түвшний сургалтад заавал хамрагдана.

2.6. Үндсэн сургалтыг боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага доор дурдсаны дагуу зохион байгуулна.

2.6.1. багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх хэрэгцээний судалгааг жил бүрийн 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор хийх;

2.6.2. үндсэн сургалтын хөтөлбөрийг багш, удирдах ажилтны албан тушаалын чиг үүрэг, журмын 2.6.1-д заасан судалгаанд тус тус үндэслэн энэ журмын 2.5-д заасан агуулгын

хүрээнд боловсруулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, мэргэжлийн холбоод, мэргэшсэн байгууллагын саналыг тусган, сургалт зохион байгуулахаас 1-ээс доошгүй сарын өмнө батлах;

2.6.3. сургалтын хуваарийг жил бүрийн 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор баталж, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага (цаашид "аймаг, нийслэлийн боловсролын газар" гэх)-д хүргүүлэх;

2.6.4. сургалтыг танхим, цахим, ажлын байранд болон эдгээрийн хосолсон хэлбэрээр, онол-дадлага 30/70 харьцаагаар зохион байгуулах;

2.6.5. үндсэн сургалтад хамрагдсан багш, удирдах ажилтны тухайн сургалтаар судалсан агуулгын хүрээнд эзэмшсэн мэдлэг, чадварыг үнэлж, шаардлага хангасан багш, удирдах ажилтанд цахим гэрчилгээ олгох;

2.6.6. сургалтын хөтөлбөрт журмын 4.1-д заасан саналыг тусган сайжруулах.

2.6.7. сургалтын хөтөлбөрт ажил олгогч, мэргэжлийн холбоодын саналыг тусгаж, дадлага сургалтын орчин бүрдүүлэх, сургалт ба үнэлгээнд хамтрах хамтын ажиллагааг тусгах;

2.7. Энэ журмын 2.2-т заасан төрөлжсөн сургалт нь багш, удирдах ажилтанд ажил үүргээ үр дүнтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах мэргэжлийн онол, арга зүйн мэдлэг, чадвар, инновацийн чадварыг нэмэгдүүлэх, мэргэжлийн чиглэлээр судалгаа, шинжилгээний ажлыг хөгжүүлэх, мэргэжлийн багш нарын үндсэн мэргэжлийн чиглэлээр техник технологийн шинэчлэлийг судлах, сургалтын хөтөлбөртэй уялдуулах, хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээллийг ашиглах, суралцагчийн бизнес эрхлэх чадвар, гарааны бизнесийг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхүйц бүтээлч сэтгэлгээг хөгжүүлэх чиглэлийн агуулгатай байна.

2.7.1. Төрөлжсөн сургалтын хөтөлбөрийг 2.7-д дурдсан чиглэлээр үндэсний болон орон нутгийн түвшинд, тухайн албан тушаалтны ажил, үүргийн онцлог, багш, удирдах ажилтны мэдлэг, ур чадвараас хамааран эхний болон ахисан түвшинд шатлан гүнзгийрсэн агуулгаар боловсруулсан байх бөгөөд эхний шатны сургалтад хамрагдсан багш, удирдах ажилтан ахисан шатны сургалтад хамрагдана.

2.7.2. Мэргэжлийн багш нарын үндсэн мэргэжлийн чиглэлээр шинэ техник, технологийн дэвшлийг судлах, үйлдвэрлэл дээрх бодит орчинд дадлага хийхийг төрөлжсөн сургалтын заавал хамрагдах чиглэлд тооцно.

2.8. Багш, удирдах ажилтан бүр жилд 3 кредит/цагийн багтаамжтай агуулга бүхий төрөлжсөн сургалтад хамрагдана.

2.8.1. багш орон нутгийн түвшинд 2, үндэсний түвшинд 1 кредит/цаг;

2.8.2. удирдах ажилтан орон нутгийн түвшинд 1, үндэсний түвшинд 2 кредит/цаг;

2.9. Багшид зориулсан төрөлжсөн сургалтыг үндэсний түвшинд боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, багшийн хөгжлийг дэмжих үндэсний төв, чадамжийн төвтэй хамтран, орон нутгийн түвшинд аймаг, нийслэлийн боловсролын газар, судалгаа, арга зүйн төв, чадамжийн төвтэй хамтран тус тус зохион байгуулна.

Тайлбар: Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлд Судалгаа, арга зүйн төв болон түүний чиг үүргийг заасан.

2.10. Удирдах ажилтанд зориулсан төрөлжсөн сургалтыг үндэсний түвшинд боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, мэргэжлийн холбоод, орон нутгийн түвшинд аймаг, нийслэлийн боловсролын газар, чадамжийн төв, судалгаа, арга зүйн төвтэй хамтран тус тус зохион байгуулна.

2.11. Боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь үндэсний хэмжээнд зохион байгуулах төрөлжсөн сургалтын агуулгын чиглэлийг багш, удирдах ажилтны

хэрэгцээнд суурилан үндсэн сургалтын агуулгатай уялдуулан жилээр төлөвлөж энэ журмын 2.6.3-д заасан хугацаанд өөрийн байгууллагын цахим хуудаст байршуулна.

2.11.1. Үндэсний хэмжээнд зохион байгуулах төрөлжсөн сургалтын агуулга, хөтөлбөрийг боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь судалгаа, арга зүйн төвтэй хамтран төлөвлөж, сургалт эхлэхээс 1-ээс доошгүй сарын өмнө батална.

2.12. Энэ журмын 2.9-д заасан орон нутгийн түвшинд зохион байгуулах төрөлжсөн сургалтын агуулга, хөтөлбөрийг тухайн орон нутгийн онцлог, хөдөлмөрийн зах зээлийн хэрэгцээ, эрэлттэй болон тэргүүлэх чиглэлийн мэргэжлийн онцлог, багш, удирдах ажилтны мэргэжлийн хөгжлийн хэрэгцээ, өөрийн болон хөндлөнгийн үнэлгээний дүнд хийсэн шинжилгээ, салбарын хөгжлийн чиг хандлагад үндэслэн, журмын 2.7-д заасныг баримтлан аймаг, нийслэлийн боловсролын газар, судалгаа, арга зүйн төв хамтран журмын 2.6.3-д заасан хуваарьтай уялдуулан жил бүрийн 02 дугаар сард багтаан боловсруулна.

2.12.1. Энэ журмын 2.14-д заасан агуулга, хөтөлбөрийг аймаг, нийслэлийн боловсролын газар батална.

2.12.2. Орон нутгийн түвшинд зохион байгуулах сургалтыг тухайн бүсийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын оролцоотойгоор зохион байгуулж, дадлагын бааз, үйлдвэрлэлийн орчныг ашиглан хэрэгжүүлэхээр төлөвлөнө.

2.13. Журмын 2.8-д заасан сургалтыг мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын агуулга, арга зүй, инноваци, технологийн шинэчлэл, чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр, агуулга, арга зүй, чадамжийн үнэлгээний арга зүй, байгууллагын чанарын баталгаажуулалт, нийгмийн түншлэл, ажил мэргэжлийн стандарт боловсруулах чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг төрийн болон иргэний нийгмийн байгууллагатай хамтран зохион байгуулж болно.

2.14. Үндсэн болон төрөлжсөн сургалт нь журмын 2.6.4-д заасан хэлбэрээр зохион байгуулсан сургалт-үйл ажиллагаа болон эзэмшсэн мэдлэг чадвараа багаар хамтран ажиллаж бататгах, ажил үүргээ гүйцэтгэхэд бие даан ашиглаж эргэцүүлэн дүгнэлт гаргах, мэргэжлийн багш нарын бүлгээр хэлэлцэх үйл ажиллагаа гэсэн хэсэгтэй байна.

2.14.1. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын үр дүнг оролцогчийн тоо, сэтгэл ханамжаар бус, ажлын байранд эзэмшсэн мэдлэг, ур чадварын хэрэглээ, гүйцэтгэлийн үнэлгээтэй уялдуулан үнэлнэ.

2.15. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад энэ журмын 2.5, 2.7-д заасан агуулгаас гадна хүчирхийлэлд өртөж болзошгүй хүүхдийг таних, үйлчилгээ, туслалцаа, дэмжлэг үзүүлэх чиглэлээр багш, удирдах ажилтны мэдлэг, ур чадвар эзэмшүүлэх агуулгыг багтаасан байна.

2.16. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын хөтөлбөрийг тухайн чиглэлийн судлаач, мэргэжлийн холбоодтой хамтарсан баг боловсруулна.

2.17. Үндэсний болон орон нутгийн түвшинд зохион байгуулсан төрөлжсөн сургалтад хамрагдсан багш, удирдах ажилтанд цахим гэрчилгээ олгоно.

2.18. Багш, удирдах ажилтан нь мэргэжил дээшлүүлэх үндсэн болон төрөлжсөн сургалтад хамрагдсан талаарх мэдээллээ Боловсролын ерөнхий хуулийн 12.12-т заасан цахим системд бүртгэж, аймаг, нийслэлийн боловсролын газрын холбогдох албан хаагч хянан баталгаажуулна.

2.18.1. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад хамрагдах хугацаанд багшийн хичээл заах болон бусад ажлын ачааллыг зохицуулах талаар сургалтын байгууллага дотоод журмаараа баталгаажуулна.

2.19. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын талаарх мэдээллийг энэ журмын 2.20-д заасан цахим системд бүртгэн баталгаажуулж, мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх ажлыг доор дурдсан байгууллага тус тус хариуцна.

2.19.1. үндсэн сургалт болон үндэсний түвшинд зохион байгуулсан төрөлжсөн сургалтад хамрагдсан багш, удирдах ажилтны мэдээллийг боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага;

2.19.2. орон нутгийн түвшинд зохион байгуулсан төрөлжсөн сургалтад хамрагдсан багш, удирдах ажилтны мэдээллийг аймаг, нийслэлийн боловсролын газар.

2.20. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтыг энэ журмын 2.18-д заасан цахим системээр зохион байгуулж болох бөгөөд энэ тохиолдолд систем нь нээлттэй, үнэ төлбөргүй байна.

2.20.1. Багш, удирдах ажилтны цахим бүртгэлийг бүрдүүлж, сургалтын оролцоо, ахиц дэвшлийг системд нэгтгэн хадгална.

2.21. Боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага/боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага нь мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын тайланг үндэсний хэмжээнд нэгтгэж, дараа оны 01 дүгээр сард багтаан боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

Гурав. Мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын санхүүжилт

3.1. Үндсэн сургалтын санхүүжилтийг мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтыг дэмжих сангаас, мэргэшүүлэх/төрөлжсөн сургалтын санхүүжилтийг мэргэжлийн болон техникийн боловсролын байгууллагын нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлаас тус тус санхүүжүүлнэ.

3.2. Энэ журмын 2.2-д заасан төрөлжсөн сургалтыг боловсролын тухайн түвшинд хэрэгжүүлж байгаа төсөл, хөтөлбөр болон хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад эх үүсвэрээс санхүүжүүлж болно.

Дөрөв. Бусад

4.1. Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний асуудал хариуцсан нэгж нь энэ журмын 2.23-т заасан тайланд шинжилгээ хийж, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын үр дүн, тухайн жилийн гүйцэтгэлийн үнэлгээний дүн болон сургалтын талаарх сэтгэл ханамжийн тандан судалгааг цахим технологид суурилан хийх зэргээр үндсэн сургалтын чанарт үнэлгээ өгч, сургалтын үр нөлөөг сайжруулах саналыг тухайн онд багтаан боловсролын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

4.2. Багш, удирдах ажилтны мэргэжил дээшлүүлэх сургалтыг олон улсын байгууллага, хамтын ажиллагааны төсөл, солилцооны хөтөлбөртэй уялдуулан зохион байгуулж болно.

4.3. Хөдөлмөрийн тухай хуульд заасан долоо хоног бүрийн нийтээр амрах өдрүүдэд сургалт зохион байгуулах тохиолдолд холбогдох хуульд заасны дагуу оролцогчдод олгох нэмэгдэл хөлсийг сургалт зохион байгуулагч тал хариуцна.